

Vlaanderen
is zorg

Hoorzitting resolutie Vlaams en intrafederaal Masterplan GGZ

Reflectie Agentschap Zorg en Gezondheid
Dr. Dirk Dewolf – administrateur-generaal
Tom De Boeck – afdelingshoofd

9 maart 2022

Vlaamse bevoegdheden Geestelijke Gezondheidszorg

- ▶ Psychiatrische ziekenhuizen
 - erkenning
 - normering (uitzondering organieke wetgeving)
 - toezicht en handhaving
 - Infrastructuur
 - NIET: financiering voor werking
- ▶ Centra voor geestelijke gezondheidszorg
- ▶ Initiatieven van beschut wonen (sinds 2019)
- ▶ Psychiatrische verzorgingstehuizen (sinds 2019)
- ▶ Revalidatievoorzieningen Geestelijke gezondheidszorg (sinds 2019)

Gezondheidsdoelstelling Suïcide (1)

- ▶ Evaluatie Vlaams Actieplan Suïcidepreventie II begin 2021
 - Gezondheidsdoelstelling gehaald: daling van de sterfte door zelfdoding met 26% 2000 - 2018 (doelstelling: -20%)
- ▶ Voorstel nieuwe gezondheidsdoelstelling en bijhorend actieplan (= VAS III), 19/11/2021
 - De sterfte door zelfdoding tegen 2030 verminderen met 10% ten opzichte van 2020
 - Voorstel van actieplan (VAS III) – 6 strategieën:
 1. Suïcidepreventie in de hele bevolking
 2. Deskundigheidsbevordering van professionelen en sleutelfiguren
 3. Suïcidepreventie bij kwetsbare groepen
 4. Preventie bij suïcidale personen en ondersteuning naasten
 5. Interventie na suïcide en ondersteuning nabestaanden
 6. Onderzoek naar suïcidaliteit, monitoring van cijfers, evaluatie actieplan

Gezondheidsdoelstelling ‘de Vlaming leeft gezonder in 2025’ (1)

- ▶ Gezondheidsdoelstelling en het strategisch plan ‘de Vlaming leeft gezonder in 2025’
 - 2022: traject waarbij de doelstelling wordt uitgebreid, o.a. met het thema Geestelijke Gezondheidsbevordering (protectieve factoren versterken)

Wachttijsten (1)

- ▶ Er is geen centraal toegangs- of beheerssysteem voor de geestelijke gezondheidszorg
 - Globaal overzicht ontbreekt dus
- ▶ Wel gegevens over wachttijden in enkele sectoren, vb. CGG. Geen gegevens over wachttijden bij zelfstandige zorgverstrekkers
- ▶ Impact van COVID-crisis op mentaal welzijn
 - Toegenomen vraag naar GGZ (advies HGR van februari 2022)
- ▶ RIZIV conventie psychologische hulp 1° lijn in uitrol vanaf 1/1/22
 - Te vroeg om impact te meten

Wachtlijsten – niet alleen kwestie van € (1)

- ▶ Ook inzetten op andere manieren van hulpverlening, bijv. wachttijdoeverbrugging
 - Online hulpverlening: investering in websites depressiehulp, alcoholhulp, informatie, zelfhulp, online begeleiding, enz...
 - Vlaamse veerkracht: tijdelijke middelen voor psychosociale revalidatievoorzieningen en verslaving: uitwerken en implementeren methodieken wachttijdoeverbrugging. Dossier wordt voorbereid voor de Vlaamse Regering
 - Groepssessies i.p.v. individuele sessies
 - Traject Vroeg en Nabij: intersectoraal werken – ontschotten – zorgcontinuïteit verbeteren

Beleidsnota minister Beke

- ▶ Nieuw Vlaams Actieplan Suïcidepreventie
- ▶ Uitbreiding capaciteit ambulante zorg: CGG, CAR, verslaving...
- ▶ Uitbreiding capaciteit forensische zorg: CGG, TANDEM
- ▶ Netwerken geestelijke gezondheid: aansturing door federale en Vlaamse overheid
 - Zorgcontinuïteit
 - Transitieleeftijd (16-23 jaar)
 - Samenwerking met eerste lijn
 - Participatie ervaringsdeskundigen

Enkele recente uitbreidingen (3)

- ▶ Nieuwe initiatieven 2020
 - CGG: 4,8 mio euro
 - VSB digitalisering gewezen 'riziv sectoren': 11 mio euro
- ▶ Uitbreiding 2021
 - CGG: 1 mio euro uitbreiding (via VIA 6)
 - CAR: 1,7 mio euro uitbreiding
 - De Appelboom: 182 K euro
 - Tandem versterking: 265 K euro
 - versterking ambulante verslavingszorg: 1,02 mio euro
 - Uitbreiding IBW Kempen: 200 K euro

Enkele recente uitbreidingen (3)

► Nieuwe initiatieven/projecten 2021

- CGG/CAR project: 1 mio euro (projectmatig)
- Digitalisering voorzieningen VSB: 2 mio euro (projectmatig)
- Consortium ondersteuning sector bij aankoop en veranderingsmanagement digitalisering: 0,5 mio euro (projectmatig)
- Eetstoornissen CGG: 927 K euro
- Kempen verslavingszorg 't Kader: 700 K euro
- perinatale zorg: 570 K euro
- Mentaal welbevinden in onderwijs: 514 K euro
- Nieuwe projecten suïcidepreventie: 987 K euro

Financiering (3)

- ▶ Extra investering is zeker noodzakelijk, maar ook:
 - Verbeteren van samenwerking tussen zorgvoorzieningen binnen de GGZ en daarbuiten
 - Opdracht van de netwerken GG om het aanbod in een regio op elkaar af te stemmen
 - Bij uitbreidingen vanuit Vlaamse overheid: afstemming gevraagd binnen het netwerk GG over besteding middelen (cf. CAR en Verslavingszorg)

De werking organisaties geografisch afstemmen op de eerstelijnszones (4)

- ▶ Hervorming eerste lijn verder uitrollen
- ▶ Versterken zorgraden:
 - vertegenwoordiging lokale besturen en welzijnsactoren bekijken
 - Versterken welzijnsactoren (Opgroeien en VAPH)
 - Netwerken GG zullen betrokken worden
- ▶ Zorgstrategische plannen zorgraden
 - O.a. psychologische hulpverlening 1° lijn
- ▶ Projecten regionale zorgplatformen
- ▶ Netwerken GG: situeren zich op regionaal niveau

Monitoring van het beleid actuele met cijfergegevens (5)

► Data cruciaal

→ Ondermeer bevoegdheidsverdeling maakt beschikbaarheid actuele, juiste en volledige data niet eenvoudig

► Recente initiatieven

→ Onderzoek steunpunt bezig: prognoses zorgnood (CGG/PVT en IBW)

→ Inkanteling sectoren in de VSB (project loopt t.e.m. 2024). Data wordt digitaal beschikbaar op VSB platform – krachtig beleidsmatig instrument

→ Project data-inventarisatie GGZ binnen zorg en Gezondheid

→ De gezondheidsenquête van Sciensano, HBSC-studie van universiteit Gent en de CLB-data zullen als gezondheidsindicatoren dienen voor de opvolging van mentale gezondheid binnen de gezondheidsdoelstelling: “De Vlaming leeft gezonder in 2025”

→ Technisch data project om de verwerking van de sterftecijfers binnen Z&G te automatiseren en dus sneller beschikbaar

Een duurzame en effectieve aanpak voor schakelzorg rond de leeftijd van 18 jaar (7)

- ▶ Traject Vroeg en Nabij: betere samenwerking tussen sectoren die werken rond kinderen en jongeren
→ Specifieke aandacht naar transitieleeftijd
- ▶ Hervorming GGZ kinderen en jongeren
→ Werkgroep transitieleeftijd: eind 2022 rapport verwacht met aanbevelingen

Vlaanderen
is zorg

Versterken van preventie, vroegdetectie en vroeginterventie bij psychosociale problemen (8)

- ▶ Suïcidepreventie:
 - Health is in all policies
 - Strategische samenwerkingen met andere beleidsdomeinen
- ▶ Facettenbeleid is belangrijk in preventie
 - Partnerorganisatie Ondersteuning Settinggericht werken
 - × impact van initiatieven vergroten, ook bij stakeholders andere beleidsdomeinen
 - Scholen: via gezondheidsbeleid van een school (Geluk in de Klas) en via CLB
 - Werk: project naar telewerkers + warme bedrijven (PO GGB)
- ▶ Programma CONNECT netwerken kinderen en jongeren
 - Uitbreiding voorzien 2022

Structurele versterking van de gezondheidskennis op psychisch vlak in de brede samenleving (12)

- ▶ Kennis moet inderdaad verhogen.
- ▶ Reeds verschillende initiatieven ondernomen:
 - Rode Kruis: opleiding Eerste Hulp bij Psychische Problemen
 - Geluksdriehoek
 - Beeldvorming Steunpunt GG/Te Gek!?
 - Website Gezondheid en wetenschap – ontwikkeling digitaal educatief pakket 'gezondheidsgeletterdheid' voor secundair onderwijs.

